

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 4840/2/2012

SENTINȚA CIVILĂ NR. 6380

Ședința publică de la 08 noiembrie 2012

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE – judecător BOGDAN CRISTEA
GREFIER – FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol se află spre soluționare acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâțul **IONESCU VASILE**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr. 24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă reclamantul prin consilier juridic [redacted] cu delegație la dosar, lipsind pârâțul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită instanței încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei. Arată că nu are alte probe de administrat.

Curtea constată că pârâțul nu și-a îndeplinit obligația de a se prezenta personal în fața instanței pentru administrarea interogatoriului, deși a fost citat cu această mențiune. Totodată, constată că, prin intermediul citației, pârâțului i s-a comunicat și sancțiunea în caz că refuză să răspundă la interogatoriu ori să se prezinte în fața instanței.

Nemaifiind cereri de formulat, excepții de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită instanței admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și constatarea calității de colaborator al Securității în privința pârâțului. Arată că informațiile pe care acesta le-a furnizat au vizat îngrădirea dreptului la viața privată prevăzută de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile civile și Politice, a dreptului la liberă circulație, a libertății de exprimare și a libertății opiniilor.

Curtea, în conformitate cu prevederile art. 150 Cod Procedură civilă, declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare.

CURTEA

Prin cererea înregistrată la data de 15.06.2012 pe rolul Curții de Apel București Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal, sub dosarul nr.4840/2/2012, **partea reclamantă Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității** a solicitat instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâțul Ionescu Vasile.

În motivare, a arătat reclamanta că, în fapt, prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea în ceea ce îl privește pe domnul Ionescu Vasile, în calitate de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989. Având în vedere prevederile art. 3 lit. z) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări

prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/2579/13.12.2011 domnul Ionescu Vasile a fost recrutat la data de 03.06.1987, pentru încadrarea informativă în satul Cuza Vodă, pe linia problemei culte - secte. La aceeași dată a semnat Angajament, preluând numele conspirativ „IORDAN VALERIU”.

În concluzie, a solicitat reclamanta ca instanța să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îi privește pe pârâțul Ionescu Vasile, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reținute în Nota de Constatate nr. DI/1/2579/13.12.2011.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În acest sens, partea reclamantă indică nota informativă furnizată de pârât la data de 25.01.1988, sub numele conspirativ „IORDAN VALERIU” și identificată în dosarul nr. M-FI 80701 (cotă C.N.S.A.S.), referitoare la faptul că un cunoscut al domniei sale, V.I., i-a relatat că „a aflat de la locul său de muncă /.../, că 4 tineri din satul Cuza Vodă, au plecat cu circa două săptămâni în urmă cu intenția de a trece fraudulos frontiera în Iugoslavia. /.../ Tinerii se numesc D. /., D. G., N. I. și S. I. /.../. Pe data de 23 ianuarie a.c, cu ocazia serviciului, am aflat de la bunicul lui S. I., anume S., că acesta a fost împușcat când voia să treacă frontiera și se află internat în spital la Constanța, iar ceilalți au reușit să treacă în Iugoslavia. Pe data de 24 ianuarie, am discutat cu un anume E. din satul Cuza Vodă, vecin cu N. /., care spunea că a aflat de la O. /., tot din satul Cuza Vodă, care lucrează la ferma zootehnică, despre tinerii menționați mai sus, că au reușit să treacă frontiera și s-ar afla deja în Austria, O. afirmând că a ascultat despre aceștia la postul de radio <Europa Liberă>.”.

Este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio „Europa Liberă” a avut în permanență o poziție anticomunistă, fiind atent monitorizat de organele de Securitate. În acest context, audierea și eventual, colportarea știrilor transmise de acest post de radio, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, lucru dovedit în cazul de față de faptul că persoana semnalată de pârât a intrat în atenția organelor de Securitate: „Măsurile de identificare și verificare a lui O. /., semnalat ca ascultător al postului de radio <Europa Liberă>”.

De asemenea, pe baza informațiilor de mai sus, s-a dispus și identificarea și verificarea lui V.I. „despre care rezultă că a cunoscut despre intențiile tinerilor în cauză de a trece fraudulos frontiera de stat.”

Ulterior, despre titularul dosarului nr. M-FI 80701 (cotă C.N.S.A.S.), N.I., care era unul din tinerii ce încercaseră să treacă fraudulos frontiera, pârâțul a furnizat și alte informații: „l-am întrebat ce face și ce gânduri are de viitor, în sensul dacă intenționează să se încadreze în muncă și să-și schimbe atitudinea. Mi-a relatat că nu i-a reușit planul din cauza unuia dintre tinerii cu care a încercat să treacă granița și că nu a cunoscut prea bine traseul. Dar așteaptă să vină vara și va încerca din nou să treacă granița, fiind sigur că va reuși (șubl. Ofițerului). De atunci nu l-am mai văzut, însă am aflat că nu s-a încadrat în muncă.”

Potrivit Planului de măsuri întocmit de ofițeri ai Securității Medgidia, la data de 21.03.1988, „Prin informatorul <IORDAN VALERIU> s-au obținut date și informații potrivit cărora numitul N. I. intenționează să treacă fraudulos frontiera de stat în vara acestui an. Față de situația operativă prezentată, propunem deschiderea mapei de verificare informativă, care are ca sarcini: 1. prevenirea trecerii frauduloase a frontierei de stat de către suspectul N. I. și atragerea altor tineri în anturajul său și incitarea acestora la

acte antisociale. 2. cunoașterea activității desfășurate de către N. I. și a relațiilor acestora la locul de muncă și reședința din satul Castelu.”.

Apreciază partea reclamantă ca fiind evident că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngădire a liberei circulații.

De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei, în afară de natura sa infracțională, era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, susține partea reclamantă că furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, partea reclamantă arată că nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delatiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanei semnalate, în condițiile în care era de notorietate faptul că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată prin primirea avizului negativ de plecare din țară. De altfel, pe baza informațiilor furnizate de către pârât, organele de Securitate au deschis persoanei semnalate mapă de verificare informativă, pentru „prevenirea trecerii frauduloase a frontierei de stat de către suspectul N.I. și atragerea altor tineri în anturajul său și incitarea acestora la acte antisociale”.

În legătură cu faptul că toate materialele furnizate de către pârât sunt copii, partea reclamantă arată: dosarul personal al domnului Ionescu Vasile conține 18 file, printre care și câteva copii, dactilografiate ale unor note informative ale domniei sale, lipsind însă mapa anexă în care se găsesc în mod obișnuit notele informațive olografe (probabil distrusă). Informații privind numele persoanelor despre care domnia sa a furnizat note informative au fost găsite în acest dosar personal nr. R 204552 (cotă C.N.S.A.S.), în special în Notele de analiză a activității: „De la recrutare și până în prezent, a furnizat un număr de 25 informații scrise și verbale despre C. I., P. G. S., H. V.; A. S., O. M., C. T., aflați în atenție pe linie de culte-secte, C. C, lucrat prin D.U.I., N. I., lucrat prin mapă de verificare, C. A., P. C, D. G., C. P., C. C. luați în evidența dosarului de comună, B. /., /., /., T. G. care au făcut obiectul unor verificări”.

În aceste condiții, s-au efectuat verificări în arhiva C.N.S.A.S. și au fost identificate dosare ale persoanelor ce au făcut obiectul delatiunilor pârâtului, iar, în urma studierii acestor dosare au fost identificate notele informative de mai sus. Este evident că, din motive de ordin tehnic (organele de Securitate de la acel moment nu foloseau copiatoare), în dosarele persoanelor urmărite erau introduse copii dactilografiate ale notelor informative olografe.

De altfel, susține partea reclamantă că definiția legală arată că este colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale”. De asemenea, formularea „indiferent sub ce formă” demonstrează că o astfel de informație are valoare probantă în mod independent, nefiind necesară coroborarea acesteia cu datele provenite din alt înscris sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

Pentru argumentele expuse, reclamanta afirmă că prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că

furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viața privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, partea reclamantă apreciază că informațiile furnizate de domnul Ionescu Vasile au vizat îngădirea dreptului la viața privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, a dreptului la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, s-au invocat art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5, lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 C.pr.civ.

În dovedirea acțiunii, a invocat proba cu înscrisuri, atașând la dosar în fotocopie următoarele înscrisuri: Nota de Constatare nr. DI/I/2579/13.12.2011, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; Dosar nr. R 204552 (cota C.N.S.A.S.); Dosar nr. M-FI 80701 (cotă C.N.S.A.S.), f. 1-3,13,14; Cererea nr. P 7031/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S., de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989.

Cererea este scutită de obligația de plată a taxei de timbru în cond. art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008.

Deși legal citat, **pârâtul Ionescu Vasile** nu a depus la dosar întâmpinare și nici nu s-a prezentat la judecarea cauzei.

Curtea a încuviințat administrarea probei cu înscrisurile atașate la dosar, în cond. art. 167 C.pr.civ., apreciind-o ca fiind legală, pertinentă și concludentă soluționării cauzei, și a dispus, totodată, în cond. art. 129 alin. 5 C.pr.civ. luarea unui interogatoriu părții pârâte, care deși înștiințată prin citare, nu s-a prezentat în acest scop.

Constatându-și competența generală, materială și teritorială de soluționare a cauzei în cond. art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, respectiv art. 3 pct. 4 C.pr.civ., Curtea reține următoarele cu privire la cererea de față:

În fapt, la data de 03.06.1987 pârâtul Ionescu Vasile a semnat un angajament olograf din al cărui conținut reiese că a acceptat colaborarea în secret cu organele Securității sub numele conspirativ « Iordan Valeriu », pentru « prevenirea infracțiunilor îndreptate împotriva securității statului și a altor manifestări antisociale » (file 76 dosar).

Ulterior semnării angajamentului, pârâtul a furnizat benevol informații referitoare la alți cetățeni care ar fi avut un comportament ostil regimului comunist existent în România anterior datei de 22 decembrie 1989.

Recrutarea pârâtului a fost decisă de organele de securitate în scopul acoperirii informative a problemei « culte – secte », precum și « pe lângă unele elemente ... din satul Cuza Vodă unde își desfășoară activitatea de preot ortodox », reținându-se, între altele, în Raportul cu propunere de recrutare ca informator, întocmit de Lt.col. [REDACTAT] și Maior [REDACTAT], că « familia candidatului se bucură de stimă și respect în statul respectiv având ascendent moral asupra majorității locuitorilor » (filele 71, 75 dosar).

În drept, potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege **persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de**

interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Așadar, din interpretarea textului legal menționat în precedent, respectiv prima teză a art. 2 alin. 1 lit. b) din OUG nr. 24/2008, rezultă că o constatare a calității de colaborator al Securității este subsumată întrunirii cumulative a trei condiții: (1) prima condiție este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, (2) a doua condiție vizează conținutul informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, (3) iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiție, astfel cum a fost menționată mai sus, este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând informații sub formă de note scrise (f. 69, 84 – 85, 86 din dosarul instanței).

În acest sens, constată Curtea că art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în redactarea legiuitorului, prevedea „informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”.

Cu toate acestea, prin decizia nr. 672/26.06.2012, publicată în M.Of. nr. 559/08.08.2012, Curtea Constituțională a judecat în sensul că „sintagmele ”indiferent sub ce formă” și ”relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității sunt neconstituționale”.

În acest sens, a reținut Curtea Constituțională, în considerentele deciziei amintite, următoarele:

„Curtea constată că, în absența altor precizări normative, pe de o parte, și a altor probe în cauză, pe de altă parte, instanța judecătorească, investită cu soluționarea acțiunii în constatare, nu poate să realizeze o evaluare reală a fiecărei situații de fapt, având în vedere elemente precum natura și veridicitatea informațiilor consemnate, gradul de implicare în activitatea de colaborare cu Securitatea ori circumstanțele colaborării.

Curtea se mărginește să arate că, ținând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrar și uneori simulare, iar acestea pot genera un conținut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv și inutil, astfel, cauzei privind constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Pe de altă parte, în situația în care instanța judecătorească își formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparența să fie considerată relevantă. Toate acestea creează între părțile acțiunii în constatare - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în calitate de reclamant, și persoana verificată, în calitate de pârât, un dezechilibru incompatibil cu principiul egalității de arme.

În acest context, ceea ce trebuie, de asemenea, avut în vedere este dacă partea interesată a avut posibilitatea efectivă de a contesta autenticitatea probelor și de a propune dovezi contrarii. Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situația în care circumstanțele în care au fost obținute creează îndoieli privind credibilitatea sau acuratețea lor (...).

Astfel, persoana verificată, în privința căreia există la dosarul cauzei doar documente reprezentând "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității", nu are beneficiul unei proceduri contradictorii în cazul în care se află în imposibilitatea obiectivă de a propune alte probe în apărarea sa. Or, rolul fundamental al instanței judecătorești de a realiza justiția presupune, între altele, ca instanța să examineze probele administrate în cadrul unei proceduri contradictorii, astfel încât, în raport cu aceste probe, să nu ajungă la concluzii contrare eficacității justiției și să evite erorile judiciare.

Curtea constată, așadar, că prin sintagmele legale în discuție se aduce atingere unui element esențial al procesului echitabil, și anume principiului egalității armelor. (...)

În aceste condiții, Curtea constată că sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție, și dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție, deoarece creează posibilitatea ca instanța judecătorească, în absența obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente și concludente, să soluționeze acțiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanței judecătorești un rol superficial, incompatibil cu funcția sa de înfăptuire a justiției. Or, în cazul unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, realizarea justiției presupune și verificarea obiectivă a veridicității actelor și faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic și istoric al țării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiția imparțială, fără urme vindicative, într-o societate democratică și protecția drepturilor individului să fie atins.

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, și implicit dreptului la apărare, "relăturile verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate și apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

O asemenea soluție corespunde îndatoririi legale a judecătorilor de a stăruii, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Curtea constată că, numai în aceste condiții, acțiunea în constatare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 poate fi just soluționată de instanța judecătorească, astfel încât scopul declarat al actului normativ - deconspirarea Securității să fie atins, iar adevărul istoric, corect receptat și consacrat".

În cauza de față, apreciază Curtea de apel că, prin coroborarea probelor administrate, rezultă certitudinea faptului părții pârâte Ionescu Vasile de a fi furnizat informații organelor Securității.

Astfel, în primul rând, pârâtului îi este atribuit un înscris redactat olograf și asumat sub semnătură prin care acesta își lua angajamentul de a sprijini în mod « secret, organizat, sincer și activ » organele de securitate (fila 76 dosar). Or, potrivit art.177 alin. 1 C.pr.civ. „Acela căruia i se opune un înscris sub semnătură privată este dator, fie să recunoască, fie să tăgăduiască scrisul ori semnătura”; cum în cauză partea reclamantă nu a tăgăduit nici scrisul și nici semnătura, apreciază Curtea că înscrisul menționat este apt a produce efecte juridice ca mijloc de probă administrat în contra pârâtului, în sensul celor rezultate din conținutul lui sub aspectul angajamentului asumat față de Securitate, constituind premisa verosimilității situației de fapt ce îi este imputată de partea reclamantă, respectiv al furnizării de informații.

În al doilea rând, în cauză au fost administrate alte înscrisuri, atribuite a fi fost redactate de către pârâtul Ionescu Vasile, prezentate de partea reclamantă în „copie” transcrisă de ofițeri de Securitate, ca modalitate de multiplicare a conținutului înscrisurilor originale în epoca respectivă.

Apreciază Curtea că înscrisurile în discuție **nu** intră sub incidența textelor legale declarate a fi neconstituționale, deoarece ele reprezintă *note și rapoarte scrise*, în sensul art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, iar nu *relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității*. Spre a concluziona în acest sens, Curtea observă că înscrisurile existente la filele 69, 84 și 86 din dosar poartă denumirea de „notă informativă” și mențiunea „copie”, iar relatarea evenimentelor se face de către autor la persoana întâi, ceea ce implică faptul că în varianta originală emanau chiar de la cel care le semna cu numele conspirativ „Jordan Valeriu”.

În plus, arată Curtea că partea pârâtă, deși citată, **nu** s-a prezentat în fața instanței spre administrarea probei cu interogatoriul dispus din oficiu, dar nici nu a invocat vreun motiv care să îi poată justifica absența la termenul acordat în acest sens. Or, potrivit art. 225 C.pr.civ. **„Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogatoriu sau nu se înfățișează, instanța poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părții potrivnice”**.

Astfel, în raport de disp. art. 225 C.pr.civ., Curtea consideră lipsa nejustificată a părții pârâte Ionescu Vasile la interogatoriu ca fiind un început de dovadă în folosul părții reclamante, care coroborat cu conținutul notelor informative menționate, generează constatarea faptului că informațiile emanau chiar de la Ionescu Vasile, acesta asumându-și conținutul redactat olograf prin numele conspirativ «Jordan Valeriu». În acest sens, incidența art. 225 C.pr.civ. este întărită și de faptul că problema ce se dorea a fi lămurită la termenul din 08.11.2012 era cunoscută părții pârâte, întrebarea ce se urmărea a fi adresată fiind menționată atât în încheierea de la termenul din 11.10.2012, când s-a dispus administrarea probei, cât și pe citația emisă pârâtului, în timp ce înscrisurile reprezentând notele informative respective puteau fi identificate de pârât ca urmare a comunicării lor, astfel cum rezultă din dovezile de îndeplinire a procedurii de citare existente la filele 92 și 96 din dosar. În aceste condiții, lipsa pârâtului nu este doar una nejustificată, ci poate constitui inclusiv un refuz implicit de a răspunde la interogatoriu, cu efecte juridice defavorabile situației sale procesuale potrivit art. 225 C.pr.civ.

Sub aspectul celei de-a doua și celei de-a treia condiții cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în raport de conținutul înscrisurilor menționate, astfel cum au fost depuse la dosarul cauzei, Curtea reține că prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar comunist, apte a genera îngrădirea, după caz, fie a libertății de exprimare, fie a dreptului la liberă circulație, fie a dreptului la viață privată, aparținând persoanelor vizate în notele informative întocmite ca urmare a angajamentului de colaborare cu structurile Securității, și fiind de natură a atrage consecințe negative asupra persoanelor indicate. Așadar, în cauza de față sunt îndeplinite și celelalte două condiții prevăzute de dispozițiile art. 2 lit. b) prima teză din OUG nr. 24/2008.

Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngrădit libertatea de exprimare prevăzută de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și libertatea de mișcare sau dreptul la viață privată prevăzute de art. 12 și art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, ratificat de altfel de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România prin Decretul nr. 212/1974.

Astfel, ca efect al notei informative existente la fila 84 din dosar, prin care pârâtul a arătat că «am discutat cu un băiat, anume E. din satul Cuza Vodă, vecin cu N.I., care spunea că a aflat de la O.I., tot din satul Cuza Vodă, care lucrează la ferma zootehnică, despre tinerii menționați mai sus că au reușit să treacă frontiera și s-ar afla deja în Austria, O. afirmând că a ascultat despre acestea la postul de radio Europa liberă», organele Securității au dispus «măsuri de identificare și verificare a lui O.I., semnalat ca ascultător al postului de radio Europa Liberă». Or, libertatea de exprimare implică în accepțiunea art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice nu doar dreptul de răspândi informații și idei de orice fel, dar și dreptul de a căuta și primi astfel de idei și informații. Pe cale de consecință, aspectele de fapt învederate de pârât denunțau o atitudine potrivnică regimului comunist, fiind de notorietate că postul de radio menționat avea o poziție anticomunistă, ceea ce făcea din ascultătorii săi un potențial pericol la adresa regimului, aspect confirmat de altfel prin simplul fapt că organele Securității nu au rămas indiferente la informarea că persoană respectivă asculta acea postă de radio, ci au dispus imediat măsuri de identificare și verificare. În plus, denunțul părții pârâte a dus la îngrădirea libertății de exprimare a persoanei despre care a făcut vorbire, fiind pus sub semnul întrebării dreptul acesteia de a căuta și primi idei și informații.

O altă notă informativă relevantă este și cea aflată la fila 86 din dosar, datată 25.02.1988, prin care pârâtul arată că «La doar câteva zile după ce a fost pus în libertate, l-am întâlnit în satul Cuza Vodă pe N.I. ... Mi-a relatat că nu i-a reușit planul din cauza unuia dintre tinerii cu care a încercat să treacă granița și că nu a cunoscut prea bine traseul. Dar așteaptă să vină vara și va încerca din nou să treacă granița, fiind sigur că va reuși»; potrivit notei ofițerului «N.I., fost condamnat pentru tentativă de trecerea frontierei în grup, va fi luat în lucru prin mapa de verificare, unde se va anexa materialul în copie»; totodată, prin planul de măsuri întocmit la 21.03.1988, s-a consemnat că «Prin informatorul Iordan Valeriu s-au obținut date și informații potrivit cărora numitul intenționează să treacă fraudulos frontiera de stat în vara acestui an», astfel că «Față de situația operativă prezentată, propunem deschiderea mapei de verificare informativă, care are ca sarcini: 1. prevenirea trecerii frauduloase a frontierei de stat de către suspectul N.I. și atragerii altor tineri în anturajul său și incitarea acestora la acte antisociale; 2. cunoașterea activității desfășurate de N.I. și a relațiilor acestuia la locul de muncă și reședința din satul Castelu».

Pe cale de consecință, informațiile furnizate de Ionescu Vasile prin nota amintită au fost susceptibile de a conduce la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale numitului N.I. sub un dublu aspect. Pe de o parte, s-a produs o afectare a libertății de mișcare, consacrată de art. 12 din Pactul internațional amintit; Curtea mai reține că prevenirea trecerii frauduloase nu poate fi înțeleasă în sensul dat noțiunii astăzi, când libertatea de mișcare, de circulație, este indubitabil recunoscută și respectată de autoritățile statale, ci trebuie privită în conjunctura specifică epocii, într-un context în care o astfel de libertate nu era recunoscută oricărui cetățean, astfel încât singura variantă de a obține libertatea, ca dimensiune inerentă oricărei ființe umane, era aceea de a încerca părăsirea teritoriului pe care se exercita autoritatea acelui regim totalitar prin trecerea frontierei în alte condiții decât cele permise de normele edictate de regimul comunist. Pe de altă parte, a intervenit și o atingere a vieții private, drept garantat de art. 17 din Pact, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private; or, cunoașterea relațiilor persoanei respective atât la locul de muncă, dar mai ales la domiciliu, privea tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private.

În plus, informarea despre intenția unui cetățean de a trece „fraudulos” frontiera implica în mod cert încunoaștințarea despre o activitate potrivnică regimului comunist, o

astfel de conduită urmărită apărând ca o expresie a nemulțumirii și protestului față de condițiile de viață din statul comunist.

Pe cale de consecință, față de cele arătate în precedent, Curtea va admite acțiunea, constatând calitatea pârâtului Ionescu Vasile de „colaborator al Securității” în sensul art. 2 alin. 1 lit. (b) prima teză din O.U.G. nr. 24/2008.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE :**

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu **pârâtul IONESCU VASILE**, cu domiciliul în localitatea Cuza Vodă, _____, județ Constanța.

Constată calitatea pârâtului Ionescu Vasile de „colaborator al Securității” în sensul art. 2 alin. 1 lit. (b) prima teză din O.U.G. nr. 24/2008.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 08.11.2012.

**PRESEDINTE,
CRISTEA BOGDAN**

**GREFIER,
FUIOREA VICTORIA MIHAELA**

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Red.tehnored.jud.BC/4ex./dec.2012